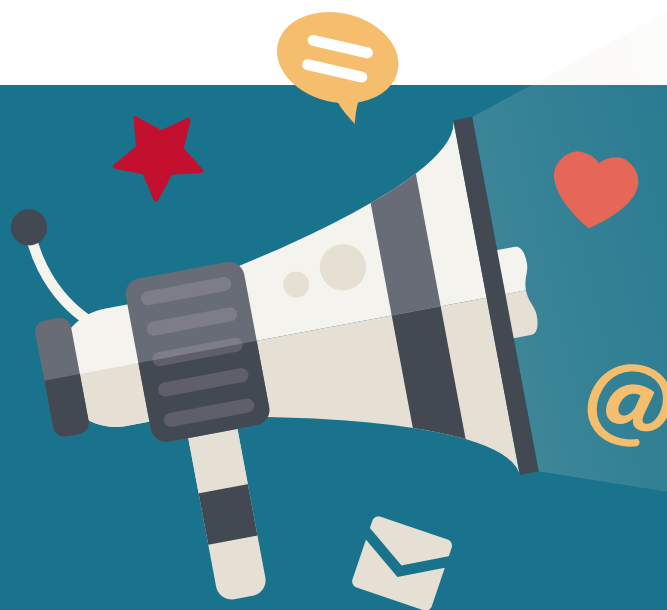

ANALYSE- MODEL TIL AVISARTIKEL

Når du skal analysere en avisartikel, skal du bl.a. være meget skarp på, hvilke kilder der siger hvad. Det kan derfor være en god ide at highlighte i teksten, hver gang en kilde udtaler sig – gerne i forskellige farver, så du let kan finde oplysningerne bagefter

PRÆSENTATION

- Hvilken genre inden for avisartikler? (se oversigt over avisens genrer) Forklar kort, hvorfor der er tale om netop denne genre.
- Klarlæg kommunikationsforholdene – Hvor er artiklen bragt og hvornår? HVEM (Hvilket medie er afsender? Hvem har skrevet artiklen?), der henvender sig til HVEM (modtager) med HVAD?

ARTIKLENS YDRE OPBYGNING/LAYOUT

- Udred artiklens layout med "avissprog": trompet, sidehoved, hovedrubrik, underrubrik/manchet, antal spalter, brødtekst, afsnit, mellemrubrikker, fremhævet citat, x-spaltet billede, billedtekst, mail-adresse m.v.
  - Hvordan fungerer disse hver især?
- Artiklens blikfang...
- Pressefoto - motiv? Dokumenterende eller illustrerende? Virkeligt, arrangeret eller manipuleret?
- Farvevalg i artiklen
- Er der brugt Grafik, tegninger eller illustrationer?
- Er der en faktaboks eller informationsboks? (fakta og tal om emnet)
- Er der en Voxpop? (= interview på gaden af den almindelige dansker, der alle svarer på det samme spørgsmål)

ARTIKLENS KOMPOSITION/OPBYGNING

- Er der tale om en opinionstekst (subjektiv meninger og holdninger) eller en informationstekst (objektiv og informerende)?
- Hvilke nyhedskriterier opfyldes i artiklen? (aktualitet, væsentlighed, identifikation, sensation, konflikt)
- Er artiklen bygget op efter nyhedstrekanten og/eller kommodemodellen? Hvordan?
- Hvordan er artiklen vinklet? (hvilket fokus er der valgt på historien?)
- Kan artiklen inddeles i nogle afsnit? Hvordan?

GODT AT HUSKE

Det er vigtig forhåndsviden, hvilket medie artiklen kommer fra. Hvem ejer mediet? Hvem er målgruppen?

KILDER OG ARGUMENTATION

- Hvilken type kilder er der brugt i artiklen? Erfaringskilder? (har selv oplevet historien) Partskilder? (Har personlig interesse i historien) eller Ekspertkilder (har særlig viden om sagen)
- Hvem udtaler sig i artiklen, og hvilke synspunkter eller informationer kommer de hver især med? Giv eksempler/citater fra artiklen!
- Kommer kilderne med påstande? Argumenterer de og hvordan?
- Er de særligt positive, negative eller neutrale?
- Bruges der fx patos (appellerer til følelser via stemninger), etos (appellerer til fornuft via argumenter) eller logos (appellerer til tillid via troværdighed) som appellform?

SPROG

- Er artiklen let/svær at læse? Begrund! (Er der fx brugt fagudtryk, slang eller fremmedsprog? Højt lixtal?)
- Hvordan er Tonen? (saglig, ungdommelig, talesprogsnær eller andet)
- Vægt på bestemte ordklasser? (Navneord giver teksten et konkret præg, udsagnsord giver handling og bevægelse, tillægsord gør teksten beskrivende og sansende)
- Værdiladning – er der flest +ord, -ord eller neutrale ord? Find eksempler og overvej betydning
- Sproglige virkemidler – er der citater, retoriske spørgsmål, fortrolige henvendelser (jeg, du, vi), indforståethed, gåseøjne, ironi, sammenligninger, metaforer, replikker, gentagelser, poetisk sprogbrug?
- Er der brugt reportageelementer? (der bruges træk fra fiktion, som giver dig oplevelsen af selv at være til stede) Hvilken effekt har det på artiklen?

HENSIGT

- Afsenderens holdning til emnet? (positiv, kritisk, neutral, saglig...)
- Overvej om artiklen overvejende er holdningspåvirkende, informerende, underholdende eller meningstilkendegivende.
- Hvilken hensigt har afsenderen med sin tekst?

EGEN VURDERING OG PERSPEKTIVERING

- Holdning til artiklen (velskrevet, interessant, morsom, kedelig osv.) Begrund!
- Belyses "emnet" fra flere sider, og er kilderne velvalgte?
- Vurdering af layoutet
- Afsenders troværdighed? (hvilken type avis? Hvilken type læsere?)
- Andre artikler eller andet med samme temaer...
- Er teksten typisk for den tid, den er skrevet i? Hvad siger den om vores samtid?
- Om emnet og indholdet – egne synspunkter...

TJEK

Tjek om artiklen har været delt på sociale medier og hvad reaktionerne har været..